

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa E. S.A. w W. i A. W.

przeciwko G. spółce z o.o. w W., P. B.

i J. P.

o ochronę dóbr osobistych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 1 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanych na rzecz powoda E. S.A. w W. kwoty po 125,67 zł (sto dwadzieścia pięć złotych i sześćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) zasądza od pozwanych na rzecz powoda A. W. kwoty po 125,67 zł (sto dwadzieścia pięć złotych i sześćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 października 2018 r. pozwani G. sp. z o.o., P. B. i J. P. oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić

się do rozwoju prawa. Tych cech nie można przypisać przedstawionemu we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnieniu, które sprowadzane jest to pytania, czy wszczęcie i prowadzenie postępowania przygotowawczego, zgodnie z dyspozycją art. 303 k.p.k., którego przedmiotem są tezy wyrażone przez pozwanych o naruszenie dóbr osobistych, a także późniejsze skierowanie na tej podstawie przez prokuraturę aktu oskarżenia wobec osoby wywodzącej naruszenie dóbr osobistych, w oparciu o zarzuty częściowo zbieżne z tymi zarzutami, jest okolicznością wyłączającą bezprawność pozwanych.

Przede wszystkim należy uwzględnić, że art. 24 § 1 k.c. był przedmiotem wykładni w wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego, w których w sposób wszechstronny wyjaśniono przesłanki wyłączające bezprawność naruszenia dóbr osobistych. Kwestia ta była również przedmiotem wypowiedzi przedstawicieli nauki prawa. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w ogóle nie nawiązuje do dorobku judykatury oraz nauki prawa w celu wykazania, że przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne ma nowy, dotychczas nierozważony charakter, którego nie można rozwiązać bez sięgnięcia do tego dorobku, co przesądza o niewykazaniu przez skarżących występowania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Niezależnie od powyższego skarżący pomija, że ze stanowiska Sądu drugiej instancji wynika, że pozwani nie wykazali prawdziwości informacji zawartych w artykule „Legalizacja haraczu” (s. 33 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), a samo wszczęcie postępowań prokuratorskich, a nawet wniesienie do sądu aktu oskarżenia nie przesądza o popełnieniu przez oskarżonego zarzucanego mu czynu ze względu na obowiązywanie zasady domniemania niewinności (art. 5 k.p.k.). Na płaszczyźnie postępowania cywilnego przełożeniem powyższych założeń koncepcyjnych jest rozwiązanie statuowane przez art. 11 k.p.c. Wiążące w postępowaniu cywilnym co do popełnienia przestępstwa są jedynie ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego. W postępowaniu przed Sądami meriti na pozwanych spoczywał obowiązek wykazania okoliczności wyłączających ich bezprawność w zakresie naruszenia dóbr osobistych powodów, któremu oni nie podolali.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego, na wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99, 108 § 1, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c., ustalając ich wysokość na podstawie § 15 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).